

శ్రీః
శ్రీమతే రామానుజాయ నమః
శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః
శ్రీసీతాలక్ష్మణభరతశత్రుఘ్నహనుమత్సమేత శ్రీరామచంద్ర పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే

॥ ద్వాదశః సర్గః ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

శ్రీ రంగరామానుజ మహాదేశికన్

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

శ్రీః

శ్రీమతే రామానుజాయ నమః

శ్రీమతే నిగమాంతమహాదేశికాయ నమః

॥ ద్వాదశః సర్గః ॥

సీతామరణాశంకయా హనుమతః శైథిల్యం పునరుత్సాహమవలంబ్య
స్థానాంతరేషు తేన తస్యా అన్వేషణం కుత్రాపి తామనవాప్య తస్య
పునశ్చింతా చ

స తస్య మధ్యే భవనస్య సంస్థితో
లతాగృహాంశ్చిత్రగృహాన్ నిశాగృహాన్ |
జగామ సీతాం ప్రతిదర్శనోత్సుకో
న చైవ తాం పశ్యతి చారుదర్శనాం || 5.12.1 ||

స చింతయామాస తతో మహాకపిః
ప్రియామపశ్యన్ రఘునందనస్య తాం |
ధ్రువం న సీతా ధ్రియతే యథా న మే
విచిన్వతో దర్శనమేతి మైథిలీ || 5.12.2 ||

సా రాక్షసానాం ప్రవరేణ జానకీ
స్వశీలసంరక్షణతత్పరా సతీ |
అనేన నూనం ప్రతి దుష్టకర్మణా
హతా భవేదార్యపథే పరే స్థితా || 5.12.3 ||

విరూపరూపా వికృతా వివర్చసో
మహాననా దీర్ఘవిరూపదర్శనాః |
సమీక్ష్య తా రాక్షసరాజయోషితో
భయాద్ వినష్టా జనకేశ్వరాత్మజా || 5.12.4 ||

సీతామదృష్ట్వా హ్యానవాప్య పౌరుషం
 విహృత్య కాలం సహ వానరైశ్చిరం |
 న మేఽస్తి సుగ్రీవసమీపగా గతిః
 సుతీక్ష్ణదండో బలవాంశ్చ వానరః || 5.12.5 ||

దృష్టమంతఃపురం సర్వం దృష్టా రావణయోషితః |
 న సీతా దృశ్యతే సాధ్వీ వృథా జాతో మమ శ్రమః || 5.12.6 ||

కిం ను మాం వానరాః సర్వే గతం వక్ష్యంతి సంగతాః |
 గత్వా తత్ర త్వయా వీర కిం కృతం తద్ వదస్వ నః || 5.12.7 ||

అదృష్ట్వా కిం ప్రవక్ష్యామి తామహం జనకాత్మజాం |
 ధ్రువం ప్రాయముపాసిష్యే కాలస్య వ్యతివర్తనే || 5.12.8 ||

కిం వా వక్ష్యతి వృద్ధశ్చ జాంబవానంగదశ్చ సః |
 గతం పారం సముద్రస్య వానరాశ్చ సమాగతాః || 5.12.9 ||

అనిర్వేదః శ్రియో మూలమనిర్వేదః పరం సుఖం |
 భూయస్తత్ర విచేష్యామి న యత్ర విచయః కృతః || 5.12.10 ||

అనిర్వేదో హి సతతం సర్వార్థేషు ప్రవర్తకః |
 కరోతి సఫలం జంతోః కర్మ యచ్ఛ కరోతి సః || 5.12.11 ||

తస్మాదనిర్వేదకరం యత్నం చేష్టేఽహముత్తమం |
 అదృష్టాంశ్చ విచేష్యామి దేశాన్ రావణపాలితాన్ || 5.12.12 ||

ఆపానశాలా విచితాస్తథా పుష్పగృహాణి చ |
 చిత్రశాలాశ్చ విచితా భూయః క్రీడాగృహాణి చ || 5.12.13 ||

నిఘ్నూటాంతరరథ్యాశ్చ విమానాని చ సర్వశః |
 ఇతి సంచింత్య భూయోఽపి విచేతుముపచక్రమే || 5.12.14 ||

భూమీగృహంశ్చైత్యగృహాన్ గృహాతిగృహకానపి |
ఉత్పతన్ నిపతంశ్చాపి తిష్ఠన్ గచ్ఛన్ పునః క్వచిత్ || 5.12.15 ||

అపవృణ్వంశ్చ ద్వారాణి కపాటాన్యవఘట్టయన్ |
ప్రవిశన్ నిష్పతంశ్చాపి ప్రపతన్నుత్పతన్నివ || 5.12.16 ||

సర్వమప్యవకాశం స విచచార మహాకపిః |
చతురంగులమాత్రోఽపి నావకాశః స విద్యతే |
రావణాంతఃపురే తస్మిన్ యం కపిర్న జగామ సః || 5.12.17 ||

ప్రాకారాంతరవీధ్యశ్చ వేదికాశ్చైత్యసంశ్రయాః |
శ్వభ్రాశ్చ పుష్కరిణ్యశ్చ సర్వం తేనావలోకితం || 5.12.18 ||

రాక్షసోఽవివిధాకారా విరూపా వికృతాస్తథా |
దృష్టా హనుమతా తత్ర న తు సా జనకాత్మజా || 5.12.19 ||

రూపేణాప్రతిమా లోకే పరా విద్యాధరస్త్రియః |
దృష్టా హనుమతా తత్ర న తు రాఘవనందినీ || 5.12.20 ||

నాగకన్యా వరారోహః పూర్ణచంద్రనిభాననాః |
దృష్టా హనుమతా తత్ర న తు సా జనకాత్మజా || 5.12.21 ||

ప్రమథ్య రాక్షసేంద్రేణ నాగకన్యా బలాద్ధృతాః |
దృష్టా హనుమతా తత్ర న సా జనకనందినీ || 5.12.22 ||

సోఽపశ్యంస్తాం మహాబాహుః పశ్యంశ్చాన్యా వరస్త్రియః |
విషసాద మహాబాహుర్హనూమాన్ మారుతాత్మజః || 5.12.23 ||

ఉద్యోగం వానరేంద్రాణాం ప్లవనం సాగరస్య చ |
వ్యర్థం వీక్ష్యానిలసుతశ్చింతాం పునరుపాగతః || 5.12.24 ||

అవతీర్య విమానాచ్చ హనూమాన్ మారుతాత్మజః |
చింతాముపజగామాథ శోకోపహతచేతనః || 5.12.25 ||

|| ఇత్యార్షే శ్రీమద్రామాయణే వాల్మీకీయే ఆదికావ్యే సుందరకాండే ద్వాదశః సర్గః ||